

Erikoislääkärikoulutus

Osaamisen arviointi

Voimassa 1.8.2022–31.7.2023

Sisällysluettelo:

AKUUTTILÄÄKETIEDE.....	5
ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO.....	7
ENDOKRINOLOGIA	8
FONIATRIA	9
FYSIATRIA.....	11
GASTROENTEROLOGIA	13
GASTROENTEROLOGINEN KIRURGIA	14
GERIATRIA.....	15
IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA	16
INFEKTIOSAIRAUDET	17
KARDIOLOGIA	19
KEUHKOSAIRAUDET JA ALLERGOLOGIA	20
KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO	22
KLIININEN FYSIOLOGIA JA ISOTOOPPILÄÄKETIEDE	22
KLIININEN HEMATOLOGIA	24
KLIININEN KEMIA	25
KLIININEN MIKROBIOLOGIA.....	26
KLIININEN NEUROFYSIOLOGIA.....	27
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT	29
KÄSIKIRURGIA.....	30
LASTENKIRURGIA.....	31
LASTENNEUROLOGIA	33
LASTENPSYKIATRIA	35
LASTENTAUDIT	36
LIIKUNTALÄÄKETIEDE.....	37
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET	38
NEFROLOGIA.....	39
NEUROKIRURGIA.....	40

NEUROLOGIA	42
NUORISOPSYKIATRIA	43
OIKEUSLÄÄKETIEDE	44
OIKEUSPSYKIATRIA	45
ORTOPEDIA JA TRAUMATOLOGIA	47
PATOLOGIA	49
PERINNÖLLISYSLÄÄKETIEDE	51
PLASTIIKKAKIRURGIA	52
PSYKIATRIA	54
RADIOLOGIA	56
REUMATOLOGIA	57
SILMÄTAUDIT	59
SISÄTAUDIT	61
SUU- JA LEUKAKIRURGIA	62
SYDÄN- JA RINTAELINKIRURGIA	64
SYÖPÄTAUDIT	66
TERVEYDENHUOLTO	67
TYÖTERVEYSHUOLTO	69
UROLOGIA	71
VERISUONIKIRURGIA	73
YLEISKIRURGIA	74
YLEISLÄÄKETIEDE	76
SISÄTAUTIALOJEN YHTEINEN KOULUTUSRUNKO	77

Osaamisen arviointi -oppaaseen tehdyt muutokset voimaan tulon 1.8.2022 jälkeen:

Pvm	
20.10.2025	Korjattu takautuvasti keuhkosairauksien ja allergologian erikoisalan EPA-arviointien luettelo. Ko. erikoisalan erikoistuvilta, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden 1.8.2022-31.7.2023 vaaditaan 5 pakollista EPA-arviointia (ei 14, kuten oppaassa aiemmin luki).

Tämä osaamisen arviointi -opas koskee niitä erikoistuvia, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden 1.8.2022-31.7.2023. Erikoistuvalla on aina mahdollisuus suorittaa koulutuksensa uusimman opetussuunnitelman ja Osaamisen arviointi -oppaan mukaan. Ennen valmistumistaan erikoistuvan on osoitettava osaamistavoitteiden täyttyminen, esim. olemassa olevien EPA-arviointien avulla.

Etapit ja luottamukseen perustuvat pätevyudet (Entrustable Professional Activities, EPA)

Osaamisen karttumista voidaan kuvata etappien tai EPA-arvioinnin avulla. Etapit ovat erikoistuvan kehittymistä viitoittavia virstanpylväitä, joiden saavuttamista dokumentoidaan itsearviointien ja havainnoinnin avulla. EPA on erikoisalan keskeinen työtehtävä tai toiminta, jonka kaikissa toimipisteissä työskentelevien alan erikoislääkärien voidaan olettaa hallitsevan. Toistuvien arviointien avulla vahvistetaan opittuja oikeita toimintatapoja ja korjataan väärinkäsityksiä. Osa keskeisistä työtehtävistä on mahdollista oppia nopeasti, osassa harjaantumiseen vaaditaan paljon työtä. Osaamisen karttuessa erikoistuvalla annetaan lisääntyvästi itsenäisyyttä, kunnes hän on saavuttanut erikoislääkäriltä edellytettävän osaamisen.

AKUUTTILÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on tärkeä osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson ensisijaisena tavoitteena on arvioida henkilön soveltuvuutta alalle: asenteita, päätöksentekokykyä, yhteistyökykyä, kommunikaatiota sekä kykyä oppia uutta. Koejaksolaisen suoriutumista tulee arvioida verraten suoritusta siihen yleiseen suoritustasoon, johon koejaksolaisen tulisi kyetä koejaksonsa lopussa. Arviointi voidaan perustaa, mutta sen ei tarvitse rajoittua seuraaviin: a) koejaksolaisen suora observointi työpaikalla; b) virallinen ja epävirallinen raportointi muulta koejaksolaisen kanssa työskentelevältä henkilökunnalta; c) täytettyjen arviointilomakkeiden tulokset koejakson aikana.

Koejakson aikana toteutetaan useiden erilaisten potilastilanteiden seuranta (vähintään 6 kpl Mini CEX), käydään potilastapauskeskusteluja (vähintään 2 kpl Cbd), suoritetaan valvotusti toimenpiteitä (vähintään 2 kpl DOPS). Lisäksi erikoistuva lääkäri suorittaa vähintään yhden simuloitun potilastapauksen (Mini CEX). Lisäksi koejakson aikana tulee osoittaa vähintään taso 3 EPA 1- arvioinnissa. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Erikoistuvan lääkärin edistymistä tuetaan viikoittain järjestettävien koulutuksien ja seurataan jatkuvasti strukturoitujen arviointilomakkeiden avulla, minkä lisäksi hänen tulee suorittaa hyväksytysti valtakunnallinen kirjallinen kuulustelu. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Akuuttilääketieteen osaamisperustaisen erikoistumiskoulutukseen on luotu useita arviointiin käytettäviä tiedostoja, arvioinnin tueksi tehtyjä tiedostoja, jotka löytyvät valtakunnallisilta verkkosivuilta. Näiden lisäksi sieltä löytyy käytännön ohjeita akuuttilääketieteen osaamisperustaisen erikoistumiskoulutuksen arviointiin. Suomessa on käytössä 7 akuuttilääketieteen EPAa. Luotettavasti osoitettu pätevyys- eli EPA-arvioinnissa seurataan erikoistuvan kokonaissuoritusta annetussa työtehtävässä. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki siinä tehtävässä oleelliset ammattipätevyudet. Akuuttilääketieteen 24 ammattipätevyysosiota ymmärretään opettamisen ja oppimisen osa-alueina ja jokainen niistä tulee hallita hyväksyttävällä tasolla eli vähintään tasolla 4 ennen valmistumista. Erikoistumiskoulutuksen päättyessä erikoistuva pystyy toimimaan ilman ohjausta jokaisessa EPAssa eli jokainen EPA on hyväksytysti suoritettu (vähintään tasolla 4).

Suomalaiset akuuttilääketieteen EPA:t ovat seuraavat:

- EM-EPA 1: Kiireetön, suppeaa selvittelyä vaativa, peruselintoiminnoiltaan stabiili päivystyspotilas
- EM-EPA 2: Potentiaalisesti korkean riskin omaava, peruselintoiminnoiltaan stabiili päivystyspotilas
- EM-EPA 3: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, selväpiirteisen taudinkuvan potilas
- EM-EPA 4s: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, korkean riskin löydös sekä peruselintoimintojen häiriö "sairastuminen"
- EM-EPA 4v: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, korkean riskin löydös sekä peruselintoimintojen häiriö "vammutuminen"
- EM-EPA 5: Useamman potilaan yhtäaikaisen tutkimuksen ja hoidon hallinta
- EM-EPA 6: Päivystyspoliklinikan päivittäinen johtaminen
- EM-EPA 7: Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Anestesiologian ja tehohoidon alalla tulee suorittaa valtakunnallinen kuulustelu. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Lisäksi osassa yliopistollisista sairaaloista erikoislääkärikoulutuksessa olevat lääkärit osallistuvat vuosittain syyskuussa järjestettävään In-training assessment -kuulusteluun. (ks. <https://www.esaic.org/education/edaic/in-training-assessment/>).

Kansallisen erikoislääkärikuulustelun vaihtoehtona hyväksytään myös European Society of Anaesthesiology and Intensive Care (ESAIC) –järjestön järjestämä EDAIC-kuulustelu (The European Diploma in Anaesthesiology and Intensive Care) tai jokin toinen vastaava ulkomainen kuulustelu, kuten esimerkiksi The Royal College of Anaesthetists –järjestön FRCA-kuulustelu. Tarkemmat tiedot EDAIC-kuulustelusta löytyvät osoitteesta <https://www.esaic.org/education/edaic>.

EPA-arviointi

Toteutetaan seuraavissa keskeisissä työtehtävissä:

1. Koejakso anestesiologiaan ja tehohoitoon erikoistuville lääkäreille
2. Keisarileikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
3. Geriatrisen leikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
4. Päiväkirurgisen aikuispotilaan anestesiologinen hoito
5. Päiväkirurgisen lapsipotilaan anestesiologinen hoito
6. Keuhkoleikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
7. Kraniotomiapotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
8. Pienen lapsen (alle 5 v) vaativan anestesian hoito
9. Tehohoidon tarpeen ja hyödyllisyyden arviointi
10. Tehohoitopotilaan kiertäminen

ENDOKRINOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Endokrinologian osaamistavoitteiden arviointiin kuuluu kirjallisen valtakunnallisen erikoislääkärikuulustelun tai eurooppalaisen erikoislääkärikuulustelun hyväksytyt suorittaminen. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja

ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Eurooppalaisen erikoislääkärikuulustelun vaatimukset ja ohjeet löytyvät [eurooppalaisen kuulustelun verkkosivuilta](#). Kuulusteluissa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Endokrinologialla on käytössä seuraavat EPAt:

1. Vuodeosastokierto (yhteinen sisätautien koulutusrungon kanssa)
2. Päivystyspotilaan hoito (yhteinen sisätautien koulutusrungon kanssa)
3. Endokrinologisen potilaan diagnostiikan ja hoidon suunnittelu vastaanotolla
4. Monialaista yhteistyötä vaativan potilaan hoidon ja seurannan suunnittelu

FONIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Koejakson aikana suoritettavat EPAt on kuvattu kohdassa 3.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa

noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa foniatriaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. Osa EPA-arvioinneista tapahtuu koejakson aikana.

- EPA1. Äänihäiriöpotilaan tutkimus (koejakso)
- EPA2. Kurkunpään optinen perustutkimus (koejakso)
- EPA3. Äänihäiriöiden erotusdiagnostiikka
- EPA4. Äänen akustiset tutkimukset
- EPA5. Kurkunpään instrumentaalinen / optinen tutkimus
- EPA6. Äänihäiriöpotilaan ohjaus ja kuntoutus
- EPA7. Äänihäiriöiden operatiiviset hoitomahdollisuudet
- EPA8. Transsukupuolisten ääniongelmat
- EPA9. Valioäänenkäyttäjät ja työkyvyn arviointi
- EPA10. Epäily lapsen kuuloviasta
- EPA11. Kuulovikaisen lapsen kuntoutussuunnitelma
- EPA12. Kuulovikaisen lapsen vaativa kuntoutussuunnitelma
- EPA13. Nielemishäiriöpotilaan kliininen tutkiminen
- EPA14. Nielemishäiriöiden erotusdiagnostiset tutkimukset
- EPA15. FEES-tutkimuksen suorittaminen
- EPA16. Puheen sujumattomuuden arviointi
- EPA17. Puhemotoriikan arviointi (koejakso)
- EPA18. Puheen resonanssihäiriön arviointi
- EPA19. Halkiopotilaan tutkimus ja hoito
- EPA20. Valikoivan puhumattomuuden arviointi
- EPA21. Puhe- ja kielihäiriöisen lapsen foniatrinen tutkimus (koejakso)
- EPA22. Kuntoutusneuvottelu (koejakso)

- EPA23. Kielihäiriöisen lapsen foniatriinen lausunto (koejakso)
- EPA24. Kielihäiriön etiologiset tutkimukset ja jatkoselvittelyt (koejakso)
- EPA25. Lapsen vaativa foniatriinen tutkimus
- EPA26. Vaativa kuntoutusneuvottelu
- EPA27. Foniatriin lausunto kielihäiriöisestä lapsesta vaativassa tilanteessa
- EPA28. Monikielisen lapsen tutkiminen ja erotusdiagnostiikka
- EPA29. Puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointikeinot (AAC)
- EPA30. Kielihäiriön vaikeusasteen arviointi ja hoidonporrastus

FYSIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät [kuulustelun valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Osaamisperustaisessa koulutuksessa tuetaan ennalta määriteltyjen tietojen, taitojen ja asenteiden oppimista. Koulutettavan kehitystä ohjataan säännöllisen palautteen avulla. Kaikkea mitä opitaan, pystytään myös arvioimaan. Yksi arvioinnin menetelmistä on luottamukseen perustuva pätevyys ("Entrustable Professional Activity" = EPA). EPA on fysiatrian alalle ominainen ammatillinen toiminto, tehtäväkokonaisuus tai toimenpide, jonka riittävän pätevyyden saavuttanut henkilö pystyy itsenäisesti suorittamaan.

Tavoitteena on saavuttaa jokaisen EPA pätevyyden kohdalla vähintään osaamisen taso "4 – Itsenäinen toiminta". Yksittäinen EPA on jokin olennainen osa fysiatrian erikoislääkärin jokapäiväistä työtä. EPA-edistymistä arvioidaan ennalta sovitun asteikon mukaan ja EPAt tulee pystyä saavuttamaan määritellyn ajanjakson kuluessa.

Käytännön työn arviointi perustuu ensisijaisesti erikoistuvan toiminnan havainnointiin. EPA saavutetaan asteittain, alkaen oikeudesta toiminnon seuraamiseen ja päättyen ohjaajatasen pätevyyden saavuttamiseen. EPA perustuu fysiatrian erikoisalalan päivittäiseen työhön, sen ydintoimintoihin. Fysiatrian EPAt on rakennettu kaiken viiden yliopiston fysiatrian erikoisalavastaavien yhteistyönä.

Fysiatrialla on käytössä seuraavat EPAt:

1. Tules potilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
2. Neurologisten sairauksien tutkiminen, hoito ja kuntoutus
3. AVH- ja aivovammapotilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
4. Selkäydinvammapotilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
5. Moniammatillisen kuntoutustiimin johtaminen, kuntoutussuunnitelman laatiminen
6. Kipupotilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
7. Apuvälinetarpeen arviointi moniammatillisessa tiimissä ja saatavuuskriteereiden soveltaminen
8. Työkyvyn ja ammatillisen kuntoutuksen arvio, tarvittavien lausuntojen laatiminen

GASTROENTEROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*. Vaihtoehtoisesti erikoistuva voi osallistua kansainväliseen ESBGH:n laatimaan kuulusteluun.

EPA-arviointi

Gastroenterologialla käytetään seuraavaa EPA-arviointia:

- Kolonoskopiataitojen arviointi
- Gastroskopiataitojen arviointi
- Tulehdukselliset suolistosairaudet

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrunгон aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPA:t, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

GASTROENTEROLOGINEN KIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä, soveltuvuutta erikoisalalle ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Gastroenterologisen kirurgian koejakso suoritetaan yhtäjaksoisena samassa sairaalassa joko keskus- tai yliopistosairaalassa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Gastroenterologisen kirurgian erikoistumiseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arvointi

Gastroenterologisella kirurgialla käytetään seuraavia EPA-arviointeja:

- Kolonoskopiataitojen arviointi
- Gastroskopiataitojen arviointi

GERIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Jatkuva oppimisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa, siihen perustuvaa itsearviointia sekä kehityskeskusteluja lähikouluttajan ja koulutuksen vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa henkilön kanssa. Lokikirjassa on kuvattu erikoisalan keskeiset osaamisalueet, joissa edistymistä arvioidaan viisiportaisella asteikolla.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa EPA-arviointien perusteella. EPA-arvioinnin tehtävät perustuvat lokikirjassa kuvattuihin osaamisalueisiin.

Tässä vaiheessa käytössä ovat seuraavat EPA:t:

- 1) Lääkehoidon arviointi
- 2) Muistisairauksien diagnostiikka ja kokonaisvaltainen hoidon suunnittelu
- 3) Luunmurtumien sekundaaripreventio
- 4) Kuntoutussuunnitelman laatiminen moniammatillisesti
- 5) Deliriumin ehkäisy, tunnistaminen ja hoito

IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimisinpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukainen, erikoisalalle ominainen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien

mukaan. Näillä arvioidaan erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä erikoistumiskoulutuksen eri vaiheissa. Ihotautien ja allergologian erikoislääkärikoulutuksessa käytössä on seuraavat EPAt:

”Allergiaepäilyn tutkiminen”, ”Hyvänlaatuiset kasvaimet ja ihotoimenpiteet”, ”Ihotautinen päivystyspotilas”, ”Kroonista tulehduksellista ihotautia sairastava potilas” ja ”Seksitaudit”.

INFEKTIOSAIRAUDET

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan *kappale 4.7.1*. Koejakso. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan *kappale 4.7.2. Kuulustelu*.

KARDIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Kansallisen valtakunnallisen kuulustelun vaihtoehtona on ns. eurooppalainen kardiologikuulustelu (European Examination of General Cardiology, EEGC), joka on edellytyksenä yleiseurooppalaisen kardiologitutkinnon (European Diploma of General Cardiologist, EDGC) suorittamiselle.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukainen, erikoisalalle ominainen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien mukaan. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkäriin kohtaamissa tilanteissa. Kardiologian erikoislääkärikoulutuksen

edistymistä ja taitojen kehittymistä arvioidaan mm. EPAn avulla. EPAt noudattavat European Society of Cardiology “Core Curriculum for General Cardiologist” koulutusohjelman vaatimuksia.

Käytössä ovat seuraavat EPAt:

- Vuodeosastokierto
- Akuutisti sairas potilas (sydänvalvonta)
- Sepelvaltimotautipotilaan hoitosuunnitelma ja kajoava diagnostikka
- Aorttastenoosi
- Transthorakaalinen sydämen ultraäänitutkimus (TTE)

KEUHKOSAIRAUDET JA ALLERGOLOGIA

Koejakso

Valinnassa menestyneelle hakijalle tarjotaan ehdollista opinto-oikeutta. Jotta opinto-oikeus myönnetään lopullisesti, tulee hakijan suorittaa 6 kk mittainen koejakso. Ehdollisen opinto-oikeuden saanut saa erillisen, alakohtaisen, määräaikaisen opinto-oikeuden. Ehdollisen opinto-oikeuden saanut hakija voi suorittaa koejakson yliopistojen hyväksymissä keuhkosairauksien alan koulutuspaikoissa. Koejakson suorittamisesta sovitaan erikseen erikoisalan vastuuhenkilön kanssa.

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Osaaminen arvioidaan keuhkosairauksien alalla valtakunnallisella tentillä tai, mikäli erikoistuva niin haluaa, vaihtoehtoisesti eurooppalaisen keuhkojärjestön (European Respiratory Society) tentillä. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Seuraavista aiheista on olemassa EPA-arviointi:

1. Pitkittynyt (yli 3 viikkoa kestänyt) yskä: Kliininen arvio ja hoito
2. Bronkoskopia hereillä olevalle potilaalle taipuisalla tähystimellä
3. Astma
4. ~~Alahengitystietulehdukset (ei sisällä tuberkuloosia)~~
5. ~~Keuhkohtaumatauti~~
6. ~~Tuberkuloosi~~
7. ~~Interstitiaaliset keuhkosairaudet~~
8. Kriittisesti sairaan potilaan tunnistaminen ja hoidon periaatteet
9. ~~Keuhkosyövän diagnostiikka~~
10. ~~Obstruktiivisen ja sentraalisen uniapnean diagnostiikka ja hoito~~
11. Hengitysvaje ja hengitystukilaitteet (sisältää kaksoispaineventilaation, adaptiivisen servoventilaation ja CPAP-laitteen, korkeavirtausnenäkanyylihoidon (NHF) ja yskityskoneen)
12. ~~Keuhkopotilaan palliatiivinen hoito~~
13. ~~Happihoito~~
14. ~~Hengitystieallergia~~

KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Kliinisen farmakologian ja lääkehoidon erikoislääkärikoulutuksessa on käytössä seuraavat EPAt:

1. Kliinisen farmakologian konsultaatiopyyntöön vastaaminen kirjallisesti
2. Suomenkielisen artikkelin kirjoittaminen kliinisfarmakologisesta aiheesta Lääkärilehteen / Duodecimiin / Lääketaloon
3. Kliininen lääketutkimus

KLIININEN FYSIOLOGIA JA ISOTOOPPILÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä seurataan EPA-arvioinneilla. Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen EPA:t (34 EPAa) koostuvat seuraavista aihealueista:

- Yleiset osaamisalueet
- Hengityselimistön tutkimukset
- Verenkiertoelimistön tutkimukset
- Ruoansulatuselimistön toiminnan tutkimukset
- Munuaisten ja virtsateiden tutkimukset
- Tuki- ja liikuntaelimistön toiminnan tutkimukset
- Aivojen ja hermoston tutkimukset
- Kasvainten isotooppitutkimukset
- Tulehduksen kuvantaminen
- Radioisotooppihoidot

KLIIININEN HEMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta nettisivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Kuulustelu voidaan korvata Euroopan hematologiyhdistyksen (EHA) kuulustelulla, joka järjestetään kesäkuun vuosikokouksen yhteydessä sekä kokouspaikalla, että samanaikaisesti erikseen sovittavassa paikassa Helsingissä. Tarkempien tietoja löytyy osoitteesta <https://ehaweb.org/education/european-hematology-exam-2>

EPA-arviointi

Kliinisen hematologian koulutuksen arvioinnissa käytettävät EPAt ovat:

- Hematologian alan toimenpiteet
- Päivystyshematologiaa
- Akuutit leukemiat osastotoiminnan kannalta
- Maahanmuuttajan hematologiaa
- Konsultaatiohematologiaa

Tämän lisäksi käytössä on EHA:n lokikirja (EHA Curriculum Passport) opetuksen itsearviointia varten. Lisätietoa: <https://ehaweb.org/education/european-hematology-curriculum/>

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrunгон aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPA:t, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

KLIININEN KEMIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Kliinisen kemian erikoistumiskoulutukseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu teoreettisen tietopohjan ja eurooppalaisen ja kansallisen asiantuntijatason varmistamiseksi.

EPA-arviointi

Kliinisen kemian EPAt ovat (1–10):

- Laboratorion taloushallinto
- Laatupoikkeama
- Näytteenotto prosessi
- Vieritestin ominaisuudet
- Analyyttinen suorituskyky
- Kemian tutkimuksen lausunto
- Uuden tutkimuksen käyttöönotto
- Konsultaatio analysaattorin antamasta tuloksesta
- Verensiirtotutkimuksen lausunnot
- Hyytymistutkimustuloksen tulkinta

EPAt suoritetaan osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA:n arvio annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan.

KLIININEN MIKROBIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Kliinisen mikrobiologian alalla EPA-arviointi otetaan vähitellen käyttöön vuosien 2022–2023 aikana.

Kliinisen mikrobiologian EPAt:

- Veriviljelylöydöksen tulkinta ja mahdolliset virhelähteet näytteenotosta mikrobin tunnistukseen
- Laboratorion laatupoikkeaman käsittely
- Uuden tutkimusmenetelmän käyttöönotto
- Nukleiinihappo-osoitukseen perustuvien testien tulosten tulkinta ja virhelähteet
- Tuma-vasta-aineiden laboratorioanalytiikka ja tulosten tulkinta

EPAt suoritetaan osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPAn arvio annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan.

KLIININEN NEUROFYSIOLOGIA

Osaamista arvioidaan koko erikoistumisen ajan. Ensimmäinen muodollinen arviointi tehdään 6 kk koejakson aikana. Lopuksi suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkäritentti.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä mitataan koejaksolla ja myöhemmän koulutuksen aikana EPA-arvioinneilla, jotka tulevat kattamaan alan keskeiset osaamistavoitteet. Osa-alueet, joista ei vielä ole EPA-arviointeja arvioidaan perinteisin menetelmin. Tällä hetkellä EPA-arvioinneista on käytössä:

- ENMG koejakso
- Aikuisen yöpolygrafia
- Aikuisen polikliininen EEG
- Ammatillinen työskentely KNF-osastolla sekä
- Päivystys-EEG.

KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakson aikana seurataan mm. erikoistuvan kykyä itsenäiseen päätöksentekoon ja toimimiseen alan päivystäjänä sekä valmiutta kehittyä KNK-alan kirurgina strukturoidun arviointilomakkeen ja EPA-arvioinnin avulla. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

KNK-tautien alalla on mahdollista korvata valtakunnallinen kuulustelu suorittamalla eurooppalainen KNK-alan kirjallinen kuulustelu (<http://www.ebeorl-hns.org/>).

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä mitataan koulutuksen kaikissa vaiheissa käyttämällä EPA-arviointimenetelmää. Koejakson aikana tulee suorittaa hyväksytysti 3 EPAa (adenotomia, tympanostomia, tonsillektomia). Varsinaisen koulutusjakson aikana ennen valmistumista tulee suorittaa hyväksytysti 5-10 EPAa, jotka on koulutuksen vastuuhenkilön kanssa sovittu ja erikoistuvan koulutussuunnitelmaan kirjattu.

KÄSIKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Käsikirurgian erikoislääkärikoulutukseen kuuluu kirjallinen ja suullinen kuulustelu. Suullisen kuulustelun voi suorittaa vasta kun kirjallisen kuulustelu on suoritettu hyväksytysti. Ajantasaiset valtakunnallisen kirjallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan etappeina seuraavilla osa-alueilla:

- Kirurginen ensiapupäivystys
- Osastopotilaan hoitaminen
- Toiminta leikkaussalissa
- Kiireellinen käsikirurgia
- Elektiivinen käsikirurgia
- Toiminta käsikirurgian konsulttina
- Mikrokirurginen leikkaustekniikka
- Työn kehittäminen

- Tieteellinen tutkimus

Etappeina arvioitavat osa-alueet sisältävät lisäksi 5 EPAa:

- Potilaan tutkiminen
- Hermopinteen kirurginen hoito
- Periferisen hermovamman kirurginen hoito
- Sormen koukistajajänteen korjaus
- Värttinäluun alaosan murtuman hoito

LASTENKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson kesto on 6 kk ja se suoritetaan yhtäjaksoisesti ehdollisen opinto-oikeuden myöntäneen yliopiston lastenkirurgian koulutuksesta vastaavan henkilön/vastuukouluttajan etukäteen hyväksymässä/hyväksymissä yksikössä/yksiköissä. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Erikoistuvan lääkärin teoreettista ja käytännön osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, joka suoritetaan koulutuksen loppuvaiheessa. Kuulustelu sisältää kirjallisen ja suullisen osuuden sekä leikkauskokeen. Erikoistuvia kehoitetaan lisäksi osallistumaan koulutuksen loppuvaiheessa Euroopan lastenkirurgian erikoislääkäriyhdistyksen vuosittain järjestämään lastenkirurgian erikoislääkärikuulusteluun.

Valtakunnallisen kuulustelun suullinen osuus ja leikkauskoe suoritetaan hyväksytysti suoritettun kirjallisen kuulustelun jälkeen. Kuulusteluajankohta ja -paikkakunta sovitaan erikseen tapauskohtaisesti.

Suullisen kuulustelun vaatimukset ovat samat kuin kirjallisessa kuulustelussa ja sen tulos ilmoitetaan välittömästi. Kuulustelijoita on kaksi ja he ovat yleensä samat henkilöt kuin suullista kuulustelua edeltävässä kirjallisessa kuulustelussa. Suullisen kuulustelun tarkoitus on arvioida kuulusteltavan kykyä hallita kokonaisuuksia, ei yksityiskohtia.

Eryteisesti pyritään arvioimaan

kuulusteltavan kykyä suunnitella diagnostiset tutkimukset, tulkita löydökset ja suunnitella nykytiedon pohjalta asianmukainen hoito ongelmatapauksissa.

Kuulusteltavan on kyettävä loogisesti perustelemaan valitsemansa tutkimukset ja hoitolinjat. Kuulustelussa käytettävä materiaali muodostuu kliinisistä tiedoista, kuvantamistutkimuksista ja laboratoriovastauksista. Suulliseen kuulusteluun liittyy leikkauskoe, jossa kuulusteltava suorittaa valvotusti tavallisen lastenkirurgisen toimenpiteen, esim. tyräleikkauksen.

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin kehittymistä itsenäisiä päätöksiä tekeväksi erikoislääkäriksi seurataan alku- väli- ja loppukeskusteluihin. Lastenkirurgian keskeiset työtehtävät määritellään ja kirjataan EPA-lomakkeille. Aluksi erikoistuva lääkäri suorittaa tällaiset EPA-työtehtävät valvonnan alla. Kouluttajan luottamuksen kasvaessa erikoistuva suorittaa em. tehtävät yhä itsenäisemmin. Suorittamisesta erikoistuva saa palautteen ja kehittyminen kirjataan sähköiseen lokikirjaan tai portfolioon.

Lastenkirurgian erikoislääkärikoulutuksessa otetaan toistaiseksi käyttöön seuraavat 5 EPAa ja niihin liittyvät arviointilomakkeet:

- Lapsen avoin tyräleikkaus (DOPS)
- Lapsen tähystysleikkaus (appendicectomy) (DOPS)
- Lapsen yläraajan murtuman reponointi ja fiksaatio (DOPS)
- Neonataalileikkaus (DOPS)
- Vastasyntyneen akuutti vatsa (Palaute-kaavake)

LASTENNEUROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Alla lueteltu EPA otsikkotasolla. Kuvaukset löytyvät kokonaisuudessaan ELSA-järjestelmästä.

- Lastenneurologinen kliininen tutkimus
- Kehitysneurologisen diagnoosin asettaminen ja neurologisen kehityksen poikkeavuuden etiologinen selvittely
- Kehitysvammaisuuden diagnosointi ja etiologinen selvittely
- Lapsuusiän autismi
- CP-vamman diagnosointi, lapsen ja nuoren hoidon sekä kuntoutuksen suunnittelu
- Akuutin vaikean aivo- ja selkäydinvamman hoito ja kuntoutus
- Kuntoutussuunnitelman laatiminen moniammatillisessa kuntoutustyöryhmässä
- Kohtausoireiden diagnostiikka
- Lasten ja nuorten epilepsia
- Pitkittyneen epileptisen kohtauksen hoito
- Lasten ja nuorten päänsärky
- Autoimmuunienkefaliitti ja muut keskushermoston neuroinflammatoriset sekä demyelinoivat sairaudet
- Lasten ja nuorten unihäiriöt
- Neuropsykiatrisen oirekirjon lastenneurologiset ongelmat
- Neurologisin oirein ilmenevät toiminnalliset häiriöt
- Neuromuskulaaritautien diagnosoiminen, hoito ja sen järjestäminen
- Lastenneurologisten harvinaissairauksien tunnistaminen, diagnosointi ja hoidon pääpiirteiden tunteminen
- Akuuttineurologisen potilaan hoito ja konsultointi (yli 1 kk)
- Lastenneurologinen vastasyntyneen konsultaatio (alle 1 kk)
- Neuro-onkologisten sairauksien hoidon konsultointi ja neurologinen seuranta
- Sikiötutkimusyksikön konsultaatio
- Lastenneurologiset toimenpiteet - Lumbaalipunktio ja likvorin avauspaineen mittaaminen

- Lastenneurologiset toimenpiteet - Aivokuoleman toteaminen
- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen
- Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle
- Hoitovastuun siirtäminen
- Elämän loppuvaiheen hoidon järjestäminen

LASTENPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta seurataan koko erikoistumisen ajan erikoisalalle laadittujen EPA-kokonaisuuksien avulla. EPA kuvaukset löytyvät kokonaisuudessaan ELSA-järjestelmästä.

Lastenpsykiatrian oppialalla on käytössä 5 EPAa:

- EPA 1. Lapsen yksilötutkimus
- EPA 2. Perheen haastattelu
- EPA 3. Lastenpsykiatrinen akuuttitoiminta
- EPA 4. Lastenpsykiatrisen lääkehoidon periaatteet
- EPA 5. Työn aiheuttaman psyykkisen kuormituksen hallinta

LASTENTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Lastentaudeilla on käytössä 5 EPA-arviointia:

- Vastasyntyneen elvytys
- Pitkäaikaissairaalan lapsen poliklinikkakäynti
- Näyttöön perustuva lääketiede

- Huonojen uutisten kertominen
- Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle

LIIKUNTALÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan myös EPA-arvioinneilla:

- Eettisesti kestävä urheilu
- Rasituskokeet
- Rasitusperäiset liikunta- ja urheiluvammat
- Urheilijan terveystarkastuksen suorittaminen

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti (Lokikirja: päivystysvalmius). Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla järjestetään valtakunnallinen kirjallinen erikoislääkärikuulustelu, jonka läpäisy on erikoislääkärikoulutuksen suorittamisen vaatimuksena. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Koulutuspaikan vastuuhenkilöt/lähikouluttajat laativat erikoistuvalla kansalliseen lokikirjaan perustuen yksilöllisen koulutussuunnitelman, jonka erikoisalan vastuuhenkilö hyväksyy. Erikoistuvalla nimetään koulutussairaaloissa henkilökohtainen mentori. Koulutukseen kuuluu keskeisesti erikoistuvan käytännön työssä osoitettu osaamisen arviointi, ja sen perusteella annettava yksilöllinen oppimista tukeva palaute. Erikoistuvan osaamista seurataan määrä välein (esim. puolivuositain, koulutuspisteiden vaihtuessa) tapahtuvien keskusteluiden ja naistentautien ja synnytysten valtakunnallisen lokikirjan asettamien tavoitteiden avulla. Lokikirja toimii myös apuvälineenä erikoistumisen laadun

varmistamisessa ja dokumenttina opituista tiedoista ja taidoista sekä koulutuksen etenemisestä.

Koulutuksen aikana suoritetaan seuraavia EPA-arviointeja:

- Sikiön kasvunhidastuma
- Elektiivinen keisarileikkaus
- Gynekologisen päivystyspotilaan arviointi ja hoidon suunnittelu
- Preoperatiivinen arviointi
- Laparoskooppisen sivuelimenpoiston perioperatiivinen hoito
- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

NEFROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Koulutukseen kuuluu valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu tai eurooppalainen erikoislääkärikuulustelu. Jompikumpi kuulustelu on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna

erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään itsearviointia, keskusteluja lähikouluttajan ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa. Osaamisen arviointia toteutetaan potilastapausten pohjalta. Nefrologian erikoisalalla on käytössä 6 EPA-arviointia:

- Akuutin munuaisvaurion (AKI) selvittely ja hoito sekä dialyysitarpeen arviointi ja toteutus
- Kroonisen munuaistaudin hoito ja seuranta
- Pitkälle edenneen munuaistaudin hoitomuodon valinta
- Dialyysipotilaan hoito ja seuranta
- Munuaissiirtokelpoisuuden arviointi ja valmistelu elinsiirtoon; elävän munuaisenluovuttajan arviointi
- Munuaissiirron jälkeinen seuranta

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrunгон aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPA:t, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko.*

NEUROKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät

[valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Valtakunnallinen EXAM-kuulustelun suorittaminen on pakollista. EANS-kuulustelun suorittaminen on suositeltavaa, mutta se ei korvaa valtakunnallista pakollista kuulustelua.

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2.

Kuulustelu.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukaisen, erikoisalalle ominaisen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien mukaan. Näillä arvioidaan erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä erikoistumiskoulutuksen erivaiheissa. Neurokirurgialla erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan tässä vaiheessa seuraavin EPA-arvioinnein:

- EPA1: Neurokirurgisen potilaan tutkiminen ja arviointi
- EPA2: Poliklinikalla toimiminen
- EPA6: Aivoaltimoaneurysma- ja aivoverisuonimalformaatiopotilaiden hoito
- EPA7: Aivojen sisäinen spontaani verenvuoto
- EPA8: Keskushermostokasvainpotilaan hoito
- EPA9: Aivovammojen akuuttihoito

NEUROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Osaamisperustaisessa arvioinnissa on alkuvaiheessa käytössä 5 teemaa ja arviointia kehitetään kansallisesti neurologian koulutusyksiköiden ja yliopistojen yhteistyönä.

- Potilaan neurologinen haastattelu ja tutkiminen
- Toimiminen neurologian erikoissairaanhoidon päivystäjänä
- Neurologisen potilaan polikliininen diagnostiikka ja hoito
- Akuutin AVH:n diagnostiikka ja hoito
- Vaativissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen, potilaan informointi ja jaettu päätöksenteko

NUORISOPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Koulutuskortti

Erikoistuvan tulee seurata koulutuspolkunsa etenemistä koulutuskortin avulla ja tuoda aktiivisesti lähikouluttajansa tietoon katveeseen jääneet osaamisalueet.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa nuorisopsykiatriaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Asiantuntijuus nuorisopsykiatrisessa hoitojärjestelmässä
- Erikoislääkärin rooli kliinisessä työryhmässä
- Konsultaatiotaidot

- Työn aiheuttaman psyykkisen kuormituksen hallitseminen
- Nuoren psykoterapiatarpeen ja -soveltuvuuden arvioiminen
- Nuorisopsykiatrisen potilaan ja hänen perheensä arvioiminen
- Nuorisopsykiatrisen potilaan lääkehoito
- Nuorisopsykiatrisen arvio ja hoidon suunnittelu päivystystilanteessa
- Nuorisopsykiatrisesta osastohoitojaksosta vastaaminen
- Potilasasiakirjojen laatiminen ja kirjallinen viestintä
- Psykososiaaliset hoitomuodot nuorisopsykiatriassa
- Nuorisopsykiatrisesta tahdosta riippumattomasta hoidosta vastaaminen

Mini-CEX

Erikoistumisen aikana erikoistuvan vuorovaikutustaitoja vastaanottotilanteissa seurataan Mini-CEX-arvioilla. Erikoistuvan tulee aktiivisesti pyytää lähikouluttajaa arvioimaan erikoistuvan toimintaa vastaanottotilanteissa.

OIKEUSLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Oikeuslääketieteen alalla EPA:t on luokiteltu useaan EPAan (oikeuspatologia, laboratoriotutkimukset, kliininen oikeuslääketiede, kliininen patologia, oikeuslääketieteellinen kuvantaminen, oikeuslääketieteellinen odontologia, oikeusantropologia, DVI-toiminta, laatu, asiantuntijalausunnat, todistaminen, hallinto, koulutus, tieteelliset tutkimukset). EPA:t muodostavat integroidun kokonaisuuden. EPA:t suoritetaan ajallisesti järjestyksessä ja osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA:n arviointi suoritetaan näyttökokeena. EPA:n arviointi annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan / sähköiseen seurantajärjestelmään.

OIKEUSPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1.*

Koejakso.

Kuulustelu

Oikeuspsykiatrian koulutukseen sisältyy valtakunnallinen, kirjallinen erikoislääkärikuulustelu. Runkovaiheen lopussa suoritetaan suullinen/kirjallinen runkotentti.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa oikeuspsykiatria laadittujen EPA-arviointien perusteella.

EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Oikeuspsykiatrisen potilaan valvonta-aika
- Psykopatia ja sen arviointi
- Kehityksellinen neuropsykiatria
- Neuromodulaatiohoidot
- Älyllinen kehitysvammaisuus
- Persoonallisuushäiriöt
- Psykiatrisen potilaan tutkiminen ja diagnostiikka
- Käyttäytymis- ja hillitsemishäiriöt
- Oikeuspsykiatrian eettiset erityisongelmat
- Itsetuhoisuuden arviointi ja hoito oikeuspsykiatriassa
- Oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelu
- Seksuaaliset kohdehäiriöt
- Väkivaltariskin arvioiminen
- Mielialahäiriöt

- Elimelliset aivo-oireyhtymät
- Moniammatillinen yhteistyö ja työryhmän johtaminen
- Psykiatrisen lääkehoidon toteuttaminen
- Psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmuodot
- Päihteiden käyttöön liittyvien häiriöiden diagnosointi ja hoitaminen
- Skitsofrenia ja muut psykoosisairaudet
- Potilasasiakirjojen ja lausuntojen laatiminen ja kirjallinen viestintä
- Konsultaatiotaidot
- Mielentilatutkimuksen tekeminen ja syyntakeisuuden arviointi

ORTOPEDIA JA TRAUMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen karttumista ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Ortopedian ja traumatologian erikoistumiseen kuuluu valtakunnallinen loppukuulustelu. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Koulutussuunnitelma

Ortopedian ja traumatologian osaamisperustainen koulutussuunnitelma on jaettu kolmeen osaamiskokonaisuuteen (Osat 1–3): kivijalkatiedot ja -taidot, lääketieteellinen ja kirurginen osaaminen sekä ortopedinen ja traumatologinen osaaminen. Kukin näistä osioista on edelleen jaoteltu alaosioiden (moduulit) siten, että kokonaisuutena koulutussuunnitelma sisältää 18 moduulia. Kukin moduuli määrittää eri opettamisen ja oppimisen osa-alueen (osaamistavoitteet) ja jokainen niistä tulee hallita hyväksyttävällä tasolla ennen valmistumista. Ortopedian ja traumatologian osaamisperustaisen curriculumin tavoite on määrittellä ortopedian ja traumatologian alaan erikoistuville lääkäreille ne tiedot, taidot ja asenteet, jotka muodostavat perustan laadukkaalle potilashoidolle.

OSA 1 – KIVIJALKATIEDOT JA -TAIDOT

1. Potilaskeskeinen kommunikaatio
2. Tiimityö
3. Ammatilliset arvot
4. Johtajuus
5. Koulutus ja tutkimus

OSA 2 – LÄÄKETIETEELLINEN JA KIRURGINEN OSAAMINEN

6. Ortopediset periaatteet ja perusbiologia
7. Lääketieteellinen osaaminen
8. Kirurginen osaaminen

OSA 3 – ORTOPEDINEN JA TRAUMATOLOGINEN OSAAMINEN

9. Traumatologia
10. Olka- ja kyynärpää
11. Käsi
12. Lonkka
13. Polvi
14. Nilkka ja jalkaterä
15. Selkä

16. Tuumori
17. Lasten ortopedia
18. Systeemiset sairaudet

Jatkuva osaamisen arviointi, kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohtaisen yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan tavoitteiden mukaisesti. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan lääkärin itse pitämään kirjanpitoon, johon kerätään lähikouluttajien antamat palautteet ja arvioinnit osaamisen karttumisesta, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) sekä teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoriakoulutus).

Osittain jo erikoisalakohtaisen yleiskoulutusjakson aikana, mutta varsinkin eriytyvässä vaiheessa erikoistuvan osaamisen karttumista arvioidaan säännöllisesti järjestettävillä, erilaisten työtehtävien suorittamisen yhteydessä tapahtuvilla arvioinneilla validoiduin arviointilomakkein sekä vastaavien, potilastapauksiin perustuvien osaamisen arviointimenetelmien avulla. Näiden lisäksi osaamisen karttumista seurataan itsearviointien avulla. Kokonaisuuden täydentää säännölliset kehityskeskustelut mentorin, lähikouluttajan, koulutuslääkärin ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa.

Erikoistuvalla on aktiivinen rooli oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämisessä ja arvioinnissa.

PATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen

avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Patologiassa erikoistuvat suorittavat esseekuulustelun lisäksi preparaattikuulustelun. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Luotettavasti osoitettu pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukaisen, erikoisalalle ominaisen toimenpiteen tai toiminnon valvottu suoritus. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkärin kohtaamisissa tilanteissa. EPAt muodostavat integroidun kokonaisuuden. EPAt suoritetaan ajallisesti järjestyksessä ja osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPAn arviointi suoritetaan näyttökokeena. EPAn arviointi annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan. Patologian erikoislääkärikoulutuksen edistymistä ja taitojen kehittymistä arvioidaan mm. seuraavien EPA-kokonaisuuksien avulla:

- lääketieteellinen kuolemansyyntutkimus
- moniammatillinen kliinis-patologinen yhteistyö
- pienten kirurgisten resekaattien käsittely ja diagnostiikka
- pikanäytediagnostiikka
- elinjärjestelmäkohtainen diagnostiikka (mm. gastrointestinaalijärjestelmä)

PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Oppimisen seurannan välineinä käytetään lokikirjaa, itsearviointeja ja palautekeskusteluja. EPA-arviointi otetaan käyttöön vähitellen. Käytössä ovat seuraavat EPAt:

1. Perinnöllisen syöpäalttiuden ennustavaan (prediktiiviseen) geenitestaukseen liittyvä neuvonta
2. Perinnöllisen etenevän neurologisen sairauden ennustavaan (prediktiiviseen) geenitestaukseen liittyvä neuvonta
3. Sikiön trisomiaan liittyvä neuvonta
4. Potilasasiakirjamerkintöjen laatiminen
5. Perhesuunnittelun vaihtoehdot

PLASTIIKKAKIRURGIA

Oppimisen edistymistä seurataan säännöllisellä havainnoinnilla hyödyntämällä osaamisen arvioinnin työkaluja. Henkilökohtaisia tapaamisia on erikoisalan vastuuhenkilön, koulutuslääkäriin, mentorin ja erikoistuvan välillä. Lisäksi käydään säännölliset kehityskeskustelut, käytetään lokikirjaa ja EPA-arviointia. Koulutuksen loppuvaiheessa suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Plastiikkakirurgian valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu sisältää kirjallisen ja suullisen osan. Kuulustelu voidaan korvata hyväksytyllä suorituksella EBOPRAS:n kansainvälisessä tentissä (www.ebopras.org).

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*. Jos suoritus kirjallisessa kuulustelussa hylätään, niin kuulustelijat antavat kirjallisen palautteen.

Suullinen kuulustelu suoritetaan hyväksytyin kirjallisen osion jälkeen 6 viikon sisällä erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Suullisen osion kuulustelijoita on kaksi, jotka ovat yleensä samat kuulustelijat kuin kirjallisessa osiossa. Suullisen kuulustelun vaatimukset ovat samat kuin kirjallisessa osiossa. Suullisen kuulustelun tarkoitus on testata kuulusteltavan ongelmalähtöistä kykyä hallita kokonaisuuksia, ei yksityiskohtia. Kuulustelussa käytettävä materiaali koostuu kliinisistä potilastapauksista ja valokuvista.

Mikäli suullinen kuulustelu hylätään, kuulustelusta annetaan palaute, jossa perustellaan hylkäyksen syy. Hylätyn suullisen kuulustelun jälkeen uusimismahdollisuus on tavallisesti seuraavan kirjallisen kuulustelun jälkeinen suullinen kuulustelu. Sama pätee silloin, jos erikoistuva ei pääse osallistumaan heti kirjallisen kuulustelun jälkeen järjestettyyn suulliseen tenttiin tai ei saa sovittua kuulustelijoiden kanssa erillistä ajankohtaa.

EPA-arviointi

Erikoistuvan ammatillisen osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa plastiikkakirurgiaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Plastiikkakirurgian päivystäjänä toimiminen
- Kroonista haavaa sairastava potilas
- Palo- ja paleltumavammat
- Rintarekonstruktio
- Postbariatrinen kirurgia
- Rintojen liikakasvun leikkaushoito
- Ihosyövät
- Alaraajatraumapotilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu
- Pehmytkudostuumoripotilas
- Kuoliota aiheuttava pehmytkudosinfektio
- Esteettinen kirurgia

PSYKIATRIA

Koejakso

Erikoistuvan on lopullisen hyväksymisen erikoislääkärikoulutukseen edellytyksenä suoritettava hyväksyttävällä tavalla 6 kuukauden mittainen koejakso. Sen aikana hänen on osoitettava koulutuksen vaiheeseen nähden riittävää lääketieteellistä osaamista, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, toiminnan johtamista ja tiedon hallintaa sekä ammatillisuutta.

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Jatkuva osaamisen arviointi

Erikoistuvalla lääkärillä laaditaan yksilöllinen koulutussuunnitelma. Hän saa säännöllistä, viikoittaista lähiohjausta, ja hänellä on käytännön koulutusjaksonsa aikana nimetty koulutusvastuulääkäri. Erikoistuvan lääkärin koulutusohjelmaan kuuluvat myös säännölliset palautekeskustelut lähikouluttajan, koulutusvastuulääkärin tai koulutuspaikan vastuuhenkilön kanssa.

Koulutuksen etenemistä seurataan sähköisen lokikirjan avulla, mikä edesauttaa koulutuksen dokumentointia ja laadunvarmistusta. Lisäksi erikoistuva lääkäri arvioi omaa oppimistaan ja on mukana koulutuksen kehittämisessä.

Erikoislääkärikoulutuksen aikana kliinisen osaamisen kehittymistä seurataan vähintään kerran vuodessa strukturoidulla mini-CEX-arvioinnilla, joissa erikoistuvan on saavutettava hyväksyttävä ammatillinen taso.

Kuulustelu

Teoreettista osaamista arvioidaan teoriakoulutuksen osalta ensin psykiatrian aloille yhteisen runkovaiheen jälkeen suoritettavassa monivalintatentissä ja koulutuksen loppuvaiheessa psykiatrian erikoislääkäritentissä.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Psykiatriassa on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Tarkkailun toteuttaminen ja tarkkailulausunto
- EPA: Psykoosipotilaan diagnostinen arvio
- EPA: Mielialahäiriöpotilaan diagnostinen arvio
- EPA: Persoonallisuushäiriö-/neuropsykiatrisen potilaan diagnostinen arvio
- EPA: Hoitosuunnitelman laatiminen
- EPA: Ammatillisesti vaativan hoitosuunnitelman laatiminen

RADIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

EPA (“entrustable professional activity”) tarkoittaa alalle tyypillistä työtehtävää tai toimintoa. Ne monipuolistavat osaamisen arviointia tavanomaisten oppimistavoitteiden, lokikirjan ja kuulustelujen lisäksi. Radiologialla EPA-arviointien tavoitteena on mitata radiologian erikoislääkärin tavallisia työtehtäviä. Ne mittaavat laajempia kokonaisuuksia tai prosesseja kuin perinteiset mittarit (kuten lokikirja). Radiologian EPAn voi suorittaa sellaisessa toimipisteessä, missä vaadittava luottamuksen ja osaamisen aste on mahdollista saavuttaa. EPAn suorittaminen on siis mahdollista sekä keskussairaalassa että yliopistosairaalassa. EPA olisi hyvä arvioida pidemmällä aikavälillä (esim. 2–4 vk) kuin yksittäisenä näyttökokeena, joskin tämä vaihtelee hieman EPasta toiseen. EPA arvioidaan kokonaisuutena, ja tavoitteena on saavuttaa luottamuksen taso 4 tai 5. Kokonaisarvion lisäksi on huomioitava, että myös jokaisen yksittäisen CanMEDS-osaamisalueen osalta on saavutettava luottamuksen taso 4 tai 5. Tavoitteena on

suorittaa EPA siinä vaiheessa koulutusta, kun se on realistisesti mahdollista suorittaa hyväksytysti, vaikka suorituksen voi tarvittaessa uusia, jos ei ensimmäisellä arvioinnilla saavuteta luottamuksen tasoa 4 tai 5.

Radiologiassa on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Kliinisen radiologian meetingin pitäminen
- EPA: UÄ-ohjatun toimenpiteen tekeminen
- EPA: Rintaklinikan potilaan tutkiminen
- EPA: Kuvan tulkinta, lausunto ja kommunikaatio klinikoiden kanssa
- EPA: Akuutin vatsan kuvantaminen

REUMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä

minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Valtakunnallisen kuulustelun lisäksi suositellaan Eularin Online Introductory Ultrasound -kurssin suorittamista erikoistumisen aikana.

Jatkuva osaamisen arviointi

Erikoistuvan oppimisen kehittymistä seurataan säännöllisesti koulutuksen aikana. Henkilökohtaiset oppimistavoitteet määritellään ja niitä päivitetään säännöllisissä kehityskeskusteluissa. Osaamisen karttumista arvioidaan käyttäen apuna lokikirjaa, itsearviointeja ja palautekeskusteluja lähikouluttajien ja vastuukouluttajan kanssa. Erikoistuvan lääkärin oppimista tuetaan ja kehittymistä seurataan myös EPA-arviointien avulla. Reumatologian keskeisistä työtehtävistä on laadittu 5 EPAa. EPOjen suoritusjärjestystä ei ole määritelty.

EPA-arviointi

Reumatologiassa on käytössä seuraavat EPA:t:

- EPA: Lonkkanivelen arviointi ja lonkkapunktion suorittaminen
- EPA: Polikliinisen reumapotilaan seurantakäynnin arviointi
- EPA: Reumatologisen lähetepotilaan arviointi
- EPA: Reumapotilaan työkyvyn arviointi osana moniammatillista tiimiä
- EPA: Reumapotilaan hoidon siirtäminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrunгон aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPA:t, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

SILMÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan kykyä itsenäiseen potilastyöhön ja valmiutta kehittyä siinä mm. EPA-arvioinnin ”Perustutkimus” avulla. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Silmätaudeilla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on suoritettava hyväksyttävästi ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Lisäksi suositellaan ja tuetaan osallistumista viimeisenä erikoistumisvuotena European Board of Ophthalmologyn Euroopan tasoiseen erikoislääkärikuulusteluun. <https://www.ebo-online.org/ebo-exam/exam-information/>

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä mitataan koulutuksen kaikissa vaiheissa käyttämällä EPA-arvioita, jotka tulevat käyttöön vaiheittain. Koejakson aikana tulee suorittaa hyväksytysti vähintään EPA ”Perustutkimus”. Varsinaisen koulutusjakson

aikana ennen valmistumista tulee suorittaa hyväksytysti 9 valtakunnallisesti sovittua EPAa. Lisäksi koulutuksen vastuuhenkilön kanssa voidaan sopia ja erikoistuvan henkilökohtaiseen koulutussuunnitelman kirjata muitakin valtakunnallisesti pilotoituja EPA-arviointeja. EPA-arviointia kehitetään jatkuvasti niistä kertyvän kokemuksen ja palautteen perusteella.

Silmätaudeilla on käytössä seuraavat EPAt:

Koejaksolla

- Perustutkimus

Varsinaisella koulutusjaksolla

- Glaukooma
- Karsastus
- Lapsipotilas
- Okuloplastia
- Päivystys
- Sarveiskalvo
- Silmän pinta
- Uveiitti
- Verkkokalvo

Henkilökohtaisesti sopien

- Ajoterveysarvio
- Neuro-oftalmologia
- Näönkuntoutus
- Perinnölliset silmätaudit
- Toiminta leikkaussalissa

SISÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia, kehityskeskusteluja mentorin, kouluttajan, koulutuslääkärin ja/tai erikoisalalan vastuuhenkilön kanssa. Myös potilastapauksiin perustuvaa osaamisen arviointia pyritään toteuttamaan.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Sisätaudeilla on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Vuodeosastokierto
- EPA: Päivystyspotilaan hoito

- EPA: Konsultaation tekeminen toiselle erikoisalalle
- EPA: Polikliinisen potilaan hoito
- EPA: Hoidonrajauksen tekeminen

SUU- JA LEUKAKIRURGIA

Osaamisen arviointi tehdään valtakunnallisten erikoisalakohtaisten osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Erikoistuvan on koulutuksensa lopussa hyväksyttävästi suoritettava valtakunnallinen kuulustelu. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Vaihtoehtoisesti erikoistuva voi koulutuksen lopussa suorittaa UEMS/ European Board of OroMaxillo-Facial Surgery järjestämän OMFS European RQ Assessment-kuulustelun.

EPA-arviointi

OSAAMISALUEET:

Teema 1. Diagnostiikka
Teema 2. Suun ja leukojen alueen patologia: limakalvojen ja sylkirauhasten sairaudet
Teema 3. Perioperatiivinen hoito
Teema 4. Perehtyminen soveltuvin osin anestesiologiaan ja tehohoitoon
Teema 5. Kipu ja kivunlievitys
Teema 6. Dentoalveolaarinen kirurgia
Teema 7. Suun ja leukojen alueen infektiot
Teema 8. Hyvänlaatuiset kasvaimet ja kystat
Teema 9. Traumatologia
Teema 10. Ortognaattinen kirurgia
Teema 11. Preproteettinen kirurgia ja implantologia
Teema 12. Leukanivelet
Teema 13. Onkologia
Teema 14. Rekonstruktivinen kirurgia
Teema 15. Perehtymisjakso soveltuvin osin halkio- ja kraniofakiaalisiin rakennepoikkeamiin
Teema 16. Perehtyminen soveltuvin osin kasvojen ja kaulan alueen korjaavaan kirurgiaan
Teema 17. Tieteellinen koulutus

Suu- ja leukakirurgiassa on käytössä seuraavat EPAt:

Koejakson EPAt:

- EPA: Päivystyspotilaan hoidon kiireellisyyden arviointi
- EPA: Suun ja leukojen alueen infektioiden diagnostiikka

Eriytyvän vaiheen EPAt:

- EPA: Komplisoitunut kasvomurtuma. Potilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu (teema 9) EPA: Komplisoitunut kasvomurtuma. Leikkaushoito (teema 9)
- EPA: Suun ja kasvojen alueen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarinen leikkaushoidon suunnittelu (teema 14)

- EPA: Suun ja kasvojen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarisen siirteen postoperatiivinen hoito (teema 14)

SYDÄN- JA RINTAELINKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejakso suoritetaan koulutukseen soveltuvassa yliopistosairaalassa.

Kuulustelu

Erikoislääkärikoulutuksen viimeisen vuoden aikana suoritetaan sydän- ja rintaelinkirurgian alan erikoislääkärikuulustelu, jonka suorittamistavan vastuukouluttajat määrittävät. Kuulustelu voi olla joko valtakunnallinen tai eurooppalainen. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*. Eurooppalaiset kuulusteluvaatimukset ja kuulusteluajat löytyvät verkkosivuilta <https://www.ebcts.org/> tai <http://uems-cardiothoracicsurgery.com/>.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia, kehityskeskusteluja mentorin, lähikouluttajan, koulutuslääkärin ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa sekä potilastapauksiin perustuvia osaamisen arviointeja.

Osaamisen kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohtaisen yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan lokikirjan avulla. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan pitämään portfolioon tai lokikirjaan, johon kerätään palautteet ja osaamisen arviointi, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) ja teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoreettinen kurssimuotoinen koulutus). Erikoistuva osallistuu oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin.

EPA-arviointi

Sydän- ja rintaelinkirurgiassa on käytössä seuraavat EPA:t:

- EPA: Toiminta sydän- ja rintaelinkirurgian vuodeosastolla
- EPA: Potilaan arviointi sydänleikkausta varten
- EPA: Potilaan arviointi thoraxleikkausta varten
- EPA: Sternotomia ja sternumin sulku
- EPA: Potilaan kanylaatio sydän-keuhkokonetta varten
- EPA: Rintakehän sisäseinämän valtimon irrotus
- EPA: Distaali- tai proksimaalisauman ompelu
- EPA: Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus
- EPA: Aorttatekoläpän asennusleikkaus
- EPA: Torakotomia
- EPA: Torakoskooppinen keuhkon kiilaresektio
- EPA: Anatominen keuhkolohkon poisto

SYÖPÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson kuluessa seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään itsearviointia, kehityskeskusteluja lähikouluttajan, koulutusvastuulääkärin ja/tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa sekä potilastapauksiin perustuvia osaamisen arviointeja.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen sähköinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Ammatillista kehittymistä seurataan ja arvioidaan itse sekä yhdessä lähikouluttajan kanssa käyttäen valtakunnallisesti määriteltyjä osaamisen ja luottamuksen tasoja ammatillisesti tärkeissä toiminnoissa (EPA).

Syöpätaudeilla on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Systemisen syöpälääkehoidon suunnittelu ja toteutus
- EPA: Sädehoidon tekninen suunnittelu
- EPA: Siirtyminen oireenmukaiseen hoitoon
- EPA: Luuydinnäytteen otto
- EPA: Sädehoitopotilaan hoidon suunnittelu ja toteutus

TERVEYDENHUOLTO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään portfolioa ja siihen perustuvaa itsearviointia, ryhmä- tai henkilökohtaisia kehityskeskusteluja lähikouluttajan ja koulutuspaikan vastuuhenkilön kanssa sekä esihenkilö-, ja johtamistyössä toteutuneiden käytännön tilanteiden hoitamisen arviointeja.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja

ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Koulutettavan osaamisen arviointi tapahtuu vähintään vuosittain tapahtuvissa koulutettavan, kouluttajan ja vastuukouluttajan tapaamisissa, joissa käydään läpi koulutettavan laatimaa kirjallista oppimisreflektiota. Reflektointi jäsentyy koulutusohjelman osaamistavoitteiden mukaisesti ja on karttuva. Reflektoinnissa koulutettava arvioi sitä, miten teoriaopinnot ja käytännön koulutus ovat auttaneet saavuttamaan koulutusohjelman osaamisen tavoitteita. Tapaamisessa arvioidaan reflektoinnin pohjalta, mikä on auttanut osaamisen karttumisessa, mitä osaamista vielä tarvitaan, miten osaamista täydennetään.

EPA:t tukevat karttuvaa arviointia. Niiden avulla arvioidaan koulutettavan osaamista terveydenhuollon erikoislääkärin keskeisissä tehtävissä, joita voivat olla:

- muistutukseen tai kanteluun vastaaminen
- rakentavan palautteen antaminen
- kehityskeskustelujen käyminen esihenkilön roolissa
- osallistuminen hyvinvointikertomuksen laatimiseen
- terveyspalvelujen tarpeen arviointi tai suunnittelu
- osallistuminen toimintasuunnitelman laatimiseen
- näytönastekatsauksen tekeminen
- hankkeen suunnittelu ja koordinointi (esim. terveyden tai työhyvinvoinnin edistäminen ja toteuttaminen)
- varhaisen puuttumisen keskustelujen käyminen esihenkilön roolissa - valmistelijana toimiminen (esim. hankintapäätös)

Terveydenhuollossa on käytössä seuraavat EPA:t:

- EPA: Häirintä ja epäasiallinen kohtelu
- EPA: Terveystiedon edistämisen teoriat ja menetelmät
- EPA: Suunnitella, toteuttaa ja arvioida sairauksien ehkäisyä ja terveyden edistämisen hankkeita
- EPA: Viranomaisten terveystarkkailua ja -suojelua koskevat tehtävät ja terveystarkkailun torjunta
- EPA: Muistutus terveydenhuollossa
- EPA: Kehityskeskustelu
- EPA: Varhaisen puuttumisen keskustelu

TYÖTERVEYSHUOLTO

Koejakso

Työterveyshuollon koejakson vaatimukset on kuvattu OPS2020- yleisissä koulutusvaatimuksissa sekä täydentävissä erikoisalan koulutusvaatimuksissa. Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Työterveyshuoltoon erikoistuvan lääkärin tulee ehdollisen opinto-oikeuden saatuaan lisäksi osallistua yliopiston järjestämään starttiseminaariin, joka sisältää ennakkotehtävän ja josta käynnistyy Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma - verkkokurssi Työterveyshuollon virtuaaliyliopistossa. Kurssilla erikoistuva laatii ohjatusti henkilökohtaisen suunnitelman erikoistumiskoulutuksestaan. Kurssi arvioidaan hyväksyty/hylätty -asteikolla. Erikoistuva alkaa jo koejaksolla dokumentoida ja

reflektoida ELSAan oppimistapahtumia (toimipaikkakoulutukset, henkilökohtaiset ohjaustapaamiset, muut merkittävät oppimistapahtumat).

Kuulustelu

Työterveyshuollon erikoislääkäriltä vaadittavia tietoja arvioiva valtakunnallinen kuulustelu on hyväksyttävästi suoritettava ennen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Osaamisen kehittymisen seuranta ja EPA-arvioinnit

Työterveyshuollon erikoisalan OPS määrittelee erikoisalan tehtävien, käytännön toimintojen (EPAt) sekä yksilöllisten osaamisten mukaiset osaamistavoitteet.

Osaamisen kehittymisen seuranta vaatii avoterveydenhuollon toimintaympäristössä erityisen huolellista oppimistapahtumien (suoritteet, ohjaustapaamiset, toimipaikka- ja muut koulutukset, muut merkittävät oppimistapahtumat) dokumentointia ja reflektointia. Koska käytännön toimintojen osaamisen suora havainnointi ei ole aina mahdollista, EPA-arvioinneissa hyödynnetään myös epäsuoran havainnoinnin menettelyjä, kuten tapauskeskusteluja sekä toiminnasta kertyneiden palautteiden ja dokumenttien strukturoitua tarkastelua.

Työterveyshuollon monipaikkainen erikoislääkärikoulutus sisältää useita toisiaan täydentäviä koulutusjaksoja. Osaamisen karttumista tuetaan henkilökohtaisen ohjauksen sekä oppimista edistävien ja suuntaavien arviointien avulla. Vähintään puolivuositain toteutuvissa seurantakeskusteluissa erikoistuva yhdessä kouluttajalääkärin kanssa dokumentoi ELSAan etenemisiään kohti tavoitteita ja suunnittelee seuraavan seurantajakson tavoitteita ja oppimistapahtumia.

Työterveyshuollossa toteutuvilla koulutusjaksoilla painottuvat käytännön toimintojen (EPAt) osaamisten arvioinnit. Samalla arvioidaan etenemistä erikoisalan tehtävien mukaisissa ja yksilöllisissä osaamistavoitteissa. Arvioinnit toteutetaan etappiasteikolla. Työterveyslaitosjaksolla osaamistavoitteissa eteneminen dokumentoidaan ja arvioidaan erilliseen Työterveyslaitosjakson lokikirjaan. Muilla koulutusjaksoilla osaamisen etenemistä dokumentoidaan ja arvioidaan oppimistapahtumia dokumentoivien ja reflektiovien ELSAn (lokikirjan) päivittäisten merkintöjen ja seurantakeskustelujen yhteenvetojen avulla. Koejakson arvioinneissa koejakson lomakkeet ovat ensisijaisia. Mikäli kouluttajalääkäri katsoo tarkoituksenmukaiseksi, EPA-arviointeja voi aloittaa jo koejaksolla.

Erikoistuvan lääkärin etenemistä erikoisalan käytännön toimintojen (EPA) osaamistavoitteissa arvioidaan etappiasteikolla seuraavissa kokonaisuuksissa:

- EPA: Toimintasuunnitelman laatiminen
- EPA: Erilaisten työpaikkaselvitysten toteuttaminen ja raportointi
- EPA: Erilaisten työterveystarkastusten tarpeen arviointi, suunnittelu ja toteuttaminen
- EPA: Työterveysneuvottelun toteuttaminen
- EPA: Sairauksien työperäisyyden selvittäminen
- EPA: Sairauspoissaolotarpeen arviointi ja työkyvyn tukeminen

UROLOGIA

Koejakso

Kirurgian koejakso voidaan suorittaa yhtäjaksoisena samassa sairaalassa joko keskusta tai yliopistosairaalassa. Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi

annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Erikoistuvan teoreettista osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, jonka voi suorittaa koulutuskokonaisuuden viimeisen 2 vuoden aikana.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Osaamisen kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohtaisen yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan lokikirjan avulla. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan pitämään portfolioon tai lokikirjaan, johon kerätään palautteet ja osaamisen arviointi, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) ja teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoreettinen kurssimuotoinen koulutus). Erikoistuva osallistuu oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin.

EPA-arviointi

Urologiassa on käytössä seuraavat EPA:t:

1. Urologisen päivystyspotilaan tunnistaminen, diagnostiikka ja alkuhoito
2. Virtsaamishäiriöisen potilaan diagnostiikka ja hoitosuunnitelma
3. Eturauhassyövän diagnostiikka
4. Eturauhassyövän hoidon valinta
5. Urologisen syövän hoitoneuvottelu

6. Urologinen osastotyöskentely
7. Urologisen leikkauspotilaan hoidon toteuttaminen
8. Hematuriapotilaan tutkiminen
9. Urologisen leikkauspotilaan komplikaatioiden tunnistaminen ja hoito

VERISUONIKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Erikoistuvan lääkärin teoreettista osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, jonka voi suorittaa eriytyvän koulutusjakson aikana.

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Erikoistuvan on halutessaan mahdollista suorittaa myös eurooppalainen verisuonikirurgian tentti (FEBVS Examination). <https://uemsvascular.com/febvs-examination/>

EPA-arviointi

EPA on erikoisalan keskeinen työtehtävä tai toiminta, jonka kaikissa toimipisteissä työskentelevien alan erikoislääkärien voidaan olettaa hallitsevan. Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa EPA-arviointien perusteella. Verisuonikirurgialla on käytössä 8 EPA-arviointia:

- Verisuonikirurgiset hätätilanteet - tunnistaminen ja alkuhoito
- Kiireellistä hoitoa vaativa verisuonikirurginen potilas - tutkiminen ja hoitosuunnitelman tekeminen
- Kiireetöntä hoitoa vaativa verisuonikirurginen potilas - tutkiminen ja hoitosuunnitelman tekeminen
- Verisuonikirurgisen potilaan diagnostiikka
- Verisuonikirurgisen potilaan kajoavan hoidon toteuttaminen
- Verisuonikirurgisen potilaan konservatiivisen hoidon toteuttaminen
- Verisuonikirurgisen vuodeosaston hallinta
- Toimiminen verisuonikirurgian konsulttina

YLEISKIRURGIA

Oppimisen edistymistä seurataan säännöllisellä havainnoinnilla hyödyntämällä osaamisen arvioinnin työkaluja. Henkilökohtaisia tapaamisia on kouluttajan, koulutuslääkäriin, mentorin ja erikoistuvan välillä. Lisäksi käydään säännölliset kehityskeskustelut, käytetään lokikirjaa ja EPA-arviointia. Koulutuksen loppuvaiheessa suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen

osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Yleiskirurgian erikoislääkärikoulutukseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu, jonka voi suorittaa aikaisintaan eriytyvän koulutusjakson aikana.

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2.

Kuulustelu.

EPA-arviointi

Erikoistuvan ammatillisen osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa yleiskirurgiaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Vuodeosastokierto
- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen
- Rintapotilas
- Ihokasvainpotilas
- Haavapotilas
- Moniammatillisessa hoitokokouksessa toimiminen
- Toimenpidepoliklinikalla toimiminen
- Kilpirauhaspotilas

YLEISLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta rakenteisen arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Koejaksolla erikoistuva saa henkilökohtaista ja ryhmämuotoista ohjausta hänen erikoistumisvaiheensa mukaisesti.

Erikoislääkärikouluttaja havainnoi kahdesti hakijan tavanomaista vastaanottoa ja käy sen jälkeen palautekeskustelun osaamisen karttumisen tukemiseksi. Ensimmäinen havainnointi tehdään noin kuukauden kuluttua koejakson alusta (1 kk ± 2 vk) ja toinen noin 5 kuukauden kuluttua aloituksesta (5 kk ± 2 vk). Lähiesihenkilö laatii yhdessä kouluttajan kanssa koejaksoa koskevan lausunnon ja kokoaa tarvittaessa tätä varten tietoa myös muulta toimipaikan henkilöstöltä. Lausunnon tarkoitus on saada käsitys hakijan valmiuksista toimia yleislääketieteen erikoistuvana perusterveydenhuollossa.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Osaamisen karttumisen arviointi

Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen terveyskeskuskoulutusjaksoilla työssä oppimista tuetaan säännöllisellä, osaamisen karttumista tukevalla arvioinnilla. Arviointia tehdään yksilöllisesti kuvan 1 tiivistetyn ohjeen mukaisesti. Terveyskeskustyössä

tapahtuvassa osaamisen arvioinnissa noudatetaan viimeisintä ohjetta, joka löytyy valtakunnalliselta verkkosivulta. Erikoistuva vastaa arviointiin liittyvien dokumenttien tallentamisesta.

Kuva 1. Osaamisen arviointi terveyskeskustyössä.

SISÄTAUTIALOJEN YHTEINEN KOULUTUSRUNKO

EPA-arviointi

Sisätautialojen yhteisen koulutusrungon aikana suoritetaan seuraavat EPAt:

- Vuodeosastokierto
- Päivystyspotilaan hoito